

59

Socialministeriet. København, den 6. marts 1956.

I tiden før lov nr. 21 af 27. januar 1950 om foranstaltninger vedrørende døve og tunghøre var undervisningen af døve og svært tunghøre børn henlagt til de kgl. dövstummeinstitutter i København, Fredericia og Nyborg. Institutterne var væsentligst kostskoler, og eleverne fordeltes således, at skolen i København, hvortil alle døve og svært tunghøre børn indkaldtes, var en forskole for elever fra hele landet. Efter 1 à 2 års undervisning på instituttet i København overførtes eleverne til skolerne i Fredericia og Nyborg, der således begge ligeledes var skoler for døve — men lidt ældre — skolebørn fra hele landet. Fordelingen af eleverne imellem Fredericia- og Nyborgskolen fandt sted på grundlag af den hørerest, som børnene i forskolen fandtes i besiddelse af, således at elever med en brugbar hørerest — såkaldt uegentlig døve — overførtes til Nyborgskolen, medens alle andre — d. v. s. egentlig døve — overførtes til Fredericiaskolen. Udover disse statsdøveskoler fandtes enkelte private, statsunderstøttede dagskoler for døve og svært tunghøre børn.

På grundlag af døvekommissionens betænkning omorganiseredes undervisningen af døve ved ovennævnte lov af 27. januar 1950. I erkendelse af de ulemper, der er forbundet med en ordning, hvorefter forældrene størstedelen af året er adskilt fra deres børn — en ordning, der i særlig grad har vist sig at være uheldig for døve børn, som derved effektivt blev fjernet fra deres pårørende og det hørende milieu — omdannedes kostskolerne i København og Fredericia til landsdelsskoler for egentlig døve børn henholdsvis øst og vest for Storebælt. Kostskolen i Nyborg forblev derimod en skole for svært tunghøre børn fra hele landet.

Selvom omdannelsen af skolerne til landsdelsskoler muliggjorde en hyppigere og mere intim kontakt mellem eleverne og disses forældre, så måtte dog som ventet fordelene i denne henseende for Fredericiaelevernes vedkommende vise sig mindre iøjnefaldende end for københavner eleverne, idet Fredericiaskolens distrikt omfatter Fyn med omliggende øer og hele Jylland fra grænsen til Skagen. Som følge heraf oprettedes — foreløbig som et forsøg — i 1952 i Aalborg en filial af Fredericiaskolen, der skulle modtage egentlig døve elever, der bor i den nordlige del af Jylland afgrænset imod syd stort set af en linie, der går fra Randers i øst til Thyborøn i vest. Filialen, der begyndte med 15 elever, og som nu har 36 elever i 6 klasser, har midlertidigt lejet lokaler i en kommunal skole i Aalborg. Kostskolen i Fredericia vil, efter at den igangværende ombygning er tilendebragt, maksimalt kunne optage 120 elever. En overflytning til Fredericiaskolen af eleverne i Aalborgskolen vil derfor ikke kunne finde sted uden en væsentlig forringelse af undervisningsforholdene for de døve børn.

Spørgsmålet om oprettelse af en permanent skole for døve i Aalborg har herefter været drøftet i døvenævnet, der efter stedfunden undersøgelse af antallet af døve og svært tunghøre børn i Nordjylland har anbefalet oprettelsen af en sådan skole, foreløbig beregnet for ca. 60 børn og eventuelt med plads til en lille børnehaveafdeling. Skolen tænkes derimod i overensstemmelse med erfaringerne med hensyn til værdien af, at døve børn fortrinsvis opholder sig i et hørende milieu, projekteret uden nogen internatsafdeling, idet de elever, der ikke er bosat i Aalborg eller dens omegn, imod betaling vil blive søgt anbragt i private plejehjem.

Socialministeriet er med døvenævnet enig i, at det nu må anses for ønskeligt at søge planen om oprettelse af en permanent dagskole for døve børn i Aalborg gennemført, og med henblik herpå har socialministeriet forhandlet med Aalborg kommune om at erhverve enten en til formålet egnet eksisterende bygning eller et til opførelse af en ny skole passende grundareal. Aalborg kommune har oplyst, at såvidt kommunen bekendt vil alene den tidligere tvangsarbejdsanstalt kunne anvendes til indretning af nævnte dagskole; men da Aalborg amt, der er ejer af anstalten, ikke ønsker at